

A. DIVANÜ LÜGÂTİ-T TÜRK'DE BULUNAN VE HEMŞİNDE KULLANILAN KELİMELER VE ANLAMLARI

DİVANÜ LÜGÂTİ-T-TÜRK (CİLT 4)			
SAYFA	KELİME	HEMŞİN'DE KULLANIŞ ŞEKLİ	BUGÜNKÜ DİLDE ANLAMI
9	Agıl	<i>Ağıl</i>	Ağıl
13	Agu	<i>Ağu</i>	Zehir
13	Aguz	<i>Ağuz, Ağız</i>	Ağız
22	Altun	<i>Altun</i>	Altın
23	Ana	<i>Ana</i>	Anne
39	Artuk	<i>Artuk</i>	Fazla, ziyade, artan
39	Artur	<i>Artur</i>	Arttır (Arttırmak'tan)
44	Aşuk	<i>Aşuk</i>	Aşık Kemîği, Aşık
57	Azuk	<i>Azuk</i>	Azık
57	Azukluk	<i>Azukluk</i>	Azıklık
86	Beyrem	<i>Beyrem</i>	Bayram
106	Boyunduruk	<i>Boyunduruk</i>	Boyunduruk
117	Burçak	<i>Burçak</i>	Burçak
150	Çingrak	<i>Çingrak</i>	Çingrak
165	Dağ	<i>Dağ</i>	Hayvanlara vurulan işaret
167	Eç eş	<i>Es es</i>	Atları ve katırları gayrete getirme sesi
181	Emşen	<i>Hemşen/Hemşin</i>	Kuzu derisi, kürk yapılan deri
183	Enük	<i>Enük</i>	Köpek yavrusu
198	Eşik	<i>Eşik</i>	Evin eşiği, basamak
198	Eşit	<i>Eşit, İşit</i>	İşit (İşitmek'ten)
244	Kaçan	<i>Haçan</i>	Ne zamanki; Rize civarında kullanılır.
245	Kaçur	<i>Kaçur</i>	Kaçır
245	Kaçurt	<i>Kaçurt</i>	Kaçırt
261	Kanğrak	<i>Tangal</i>	Çan, Çingrak
274	Karşu	<i>Karşu</i>	Karşı
279	Katik	<i>Katuk</i>	Katık
300	Kendu	<i>Kendu</i>	Kendi
305	Kesek	<i>Kesek</i>	Kesik, parça
323	Kışlağ	<i>Kışlak</i>	Kışlık
325	Kız	<i>Kız, Kez</i>	Kız
328	Kiçük	<i>Kuçuk</i>	Küçük
354	Köç	<i>Köç</i>	Göç etme olayı
361	Könğlek	<i>Köynek</i>	Gömlek
361	Könğül	<i>Gönglü</i>	Gönlü
376	Kulun	<i>Kulun</i>	Tay, atların yeni doğan yavrusu
376	Kulunla	<i>Kulunlamak</i>	Tay doğurmak
390	Kutuzit	<i>Kuduzit</i>	Kuduz köpek

DİVANÜ LÜGATİ-T-TÜRK (CİLT 4)			
SAYFA	KELİME	HEMŞİN'DE KULLANIŞ ŞEKLİ	BUGÜNKÜ DİLDE ANLAMI
423	Ogra	Oğra	Uğra
424	Ograş	Oğraş	Uğraş
474	Pişur	Pişur	Pişir
480	Sagdıç	Sağdıç	Evlenen erkeğe yol gösteren kişi
494	Sarmusak	Sarmusak	Sarımsak
503	Seğirtmek	Seğirtmek	Koşmak
512	Sığircuk	Sığircuk	Sığircık
597	Temin	Demin	Biraz önce
601	Tepik	Tepik	Tekme
620	Tiken	Tiken	Diken
634	Toklı	Tokli	Toklu, genç koyun, doğurmamış genç koyun
667	Tugme	Dugme	Düğme
795	Yitük	Yitük, İtük	Kayıp
795	Yitür	Yitur, itür	Kaybet
637	Tolu	Doli	Dolu

NOT : Bu kelimeler söz konusu eserin Türkçe'ye ilk çevirisinden alındı. Bu hususları tetkik etmek isteyenler **DİVANÜ LÜGÂTİ-T TÜRK**'ün 2007 yılında yeniden tercüme edilen nüshasına bakabilirler. (KABALCI YAYINEVİ)

B. HEMŞİNDE KULLANILAN VE D. MEHMET DOĞAN TARAFINDAN YAZILAN BÜYÜK TÜRKÇE SÖZLÜKTE BULUNAN BAZI KELİMELELER

Bakraç	Bakraç	Saplı Bakır Kova
Kaban	Kaban	Uçurum
Kopça	Kopça	Düğme
Nacak	Nacak	Ufak Balta
Padavra	Pedevra	Bir nevi tahta benzeri çatı örtüsü

BU KELİMELELER GÖSTERMEKTEDİR Kİ, YÖRE DE YAŞAYAN HALK 1000 SENE ÖNCESİNİN KELİMELEİNİ KULLANMAKTADIR. HEMŞİN, ARKADA (GÜNEYDE) KAÇKAR DAĞLARI, AŞAĞIDA (KUZEYDE) LAZCA KONUŞAN İNSANLARIN OLDUĞU TECRİD EDİLMİŞ BİR BÖLGEDİR. BU BÖLGE HALKININ KULLANDIĞI ÖZ TÜRKÇE GÖSTERİYOR Kİ, BU HALK BURAYA GELİP YERLEŞMİŞ BİR HALKTIR VE TÜRK TÜR. BELİRLİ SAYIDA AİLENİN, VAR OLDUĞU FARZEDİLEN YERLİ BİR HALKIN İÇİNE YERLEŞTİRİLMİŞ OLMASI DÜŞÜNÜLEMEZ. BU İFADEMİLE, HEMŞİN YÖRESİNDE TÜRKLERDEN ÖNCE KİMSE YAŞAMADI DEMEK İSTEMEDİĞİMİN BİLİNMESİNİ RİCA EDİYORUM.